

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Olle Ebbesson*
 Härad: *Bjäre* Adress: *Ekelid Hov*
 Socken: *Hov* Berättat av:
 Uppteckningsår: *1941* Född år *1876* i *Småge L. Skarp*

Slippen från 1892 till nu.

Original, - byspelman o. kadakter. s. 2.
Gästaskrik fr. sjön, - skeppsbrott. s. 3.
Lägen om underjordisk gång fr. en
grotta i Hovs haller till kyrkan. s. 3.
"Hallar Kittan", - spöke. s. 4.
Vassel före dödsfall m. m. s. 4.
Ank omstrassel. s. 5.
Mätning o. räkning för sjunk dom. s. 6.
Påskabloss. s. 7.
Majsjungning. s. 9.
Äggagille. s. 9.
Postgång före i tiden. s. 10.

Skriv endast på denna sida!

När jag var 16 år köpte far och mor en egendom. Nu blev det flyttning till annan ort och andra förhållanden. Det blev en hel del nytt arbete som jag alls inte hade någon vana till, men det gick ju lätt lära. Mor var ju bonddotter född och växte hemma i lite av varje, trots att hon varit ifrån det i nära 20 år. Inte glömmar jag huru rädd jag var för konns svans och bakken, första gången jag skulle försöka mjölka, men farken far eller mor hjälde påsk så det var inte lönt att bråka. Undrar om alla ha den obehagliga känslan i början. Folket i byn boro präktiga bälmaände bönder, deras intresse var arbete och deras gårdar, annat brydde de sig inte om. Vi tyckte dem bara gammaldags, det var ju förstås blika, somliga boro ju lite mera intresserade av vad som hände ute i världen. Färdståndet har gjort att ungdommen gett sig ut på folkhögskolor, dermed har det kommit

andra intressen och föreningsliv^{et} i alla slag
så det har varit ett stort främstskridande på de
senaste 40 åren.

Vår närmaste granne var en gammal byspelman,
på sätt och vis ett original, han var också en ko-
dokter och hans stora intresse var att "hydda kre-
atur" som han uttryckte sig, jag betänkar om han
kunde läsa eller skriva, för det knappast at-
minstone skulle han ha hustrun eller dottern
till att läsa högt för honom ur "doktorsboken"
medan han funderade. I varthondboken foddde
han på, och ville gärna tro att folk eller kreatur
kommet ut för något ont, för vilket hjälpte
rökning, dyvelotäck var en av ingredienserna
till hans rökelse. Vad det mera var felade han
inte om jag kan inte minnas att han någon gång
röka något kreatur hemma, han sade, att foddde
de inte på det gjorde det ingen nytta. Men betu-
de

Kreatur gjorde han många gånger med lyckat resultat. Han var späckad av historier både övernaturliga som han naturligtvis ^{tyckte} och andra. Men boken till innehåll eller utförande var de så bra som farfars. Men förtnade på honom. Helt talade han ju om sina kurer på kreatur.

Bland annat sade han, att när det höides Gastarbråk från sjön, skulle man passa på då var det alltid något att bärga, ty när Gastarna öreke hade det varit mycket brott och då flöt det alltid timmer och annat ökrat i land, som kunde bli en bra inkomst för den som fann det, den fick ju bärgarlön. Det påstods att Torekroobarnas dagliga bön var, O Herre du som ^{har} alltid dina händer sträckt fyren på Vänderön, och ge oss besök från alla länder. De talade om i byn en sägen, att det skulle finnas en underjordisk gång från en grotta i Houfs Hallar till Houfs kyrka. En hund som blivit insläppt i grottan hade kommit under sakristian i kyrkan. Troligt den omtalade grottan är knappt en meter djup och där bakom är bägg. Bäcksträcken är 5 km.

På vår gård skulle finnas ett spöke "Lalla Litterin",
på vad sätt hon visade sig var det ingen så nog-
gärnt visste, men hon skulle gå igen för det att hon begått
ett brott och sedan taget sitt eget liv. Det hade hänt
så långt tillbaka att ingen av de gamla mindes
henne, det var en sägen. Vi sågo aldrig till henne
men en av mina bröder påstod att han hörde nå-
gon gå där inne banka och larma, i huset hon
bott sig trots att det var lårat och ingen meniska
var där inne. Han hade kanske en särskild
förmåga att höra och se, ty det hände ett par gån-
ger att han hade barrel. Han var i Boston när mor
dog, mitt i natten vaknade han, mor stod vid
hans säng och talade till honom. Han gick upp
och antecknade tid och timslag, när han sedan
kom hem och främräknade tidskilnaden här
emellan, visade det sig att det var just mors
dödsstund.

Jälv har jag inga dylika erfarenheter, men mina sy-
skon påstodo att när jag var borta kunde de höra mig
komma en stund innan jag bärkligen kom.
Det har också hänt att när jag kommit till mina
vänner de sagt att jag haft förbud.

En affär i Bärstad hos två systers, hörde den ena
systern att jag kom in i affären och talade, när
hon kom in i affären och fann systern ensam blev
hon förvånad, hon hade tydligen hört mig, hon sade, att
hon tyckte det kusligt. En stund efter kom jag och då
visade sig att hon hört mig just när jag sett på klockan
och tänkt på att gå till dem. En av mina ^{vänners} om talade det,
en natt när hennes man var borta, hörde hon honom kom-
ma, det var en frostklar månskenskväll, så hon
båd hörde och såg honom köra in till gården,
varför hon gick ut för att möta honom och hjälpa
honom, när hon kom ut var där ingen, först en halv
timma efter kom han som hon sett och hört honom.

Skatning och rökning för sjukdom har jag varit med om en gång. På en gård nära vid mitt hem var mannen bliven sinnessjuk. Hustrun var ensam med två minderåriga barn varför jag var kennas hjälp och stöd. Vi ställde om att få mannen från hemmet först till bil hem sedan till sinnessvårdsanstalt i Sjöringe. Han blev då ganska bra. Men tre år efter var det samma igen. Hustrun hade då hört om talas att det skulle finnas någon på Sjöller, som skulle kunna bota allting. Hon ville då att jag skulle resa dit och rådfråga, få mannen dit var inte tänkbart och själv trodde hon sig inte till det. Jag tog reda på att det var en fröken Ekberg på Nyhamns läge, så jag reste dit. Hon trodde nog att han skulle bli aldeles om vi gjorde aldeles precis som hon sade, så fick jag tre smäpolverpaket som skulle vara till rökelse. Han skulle måtas och rökas tre torsdagskvällar i rad.

Måtrningen skulle gå så till, han skulle stå naken med ett lakan över sig. Med en ullgarnstråd skulle han mätas, först från högra handens fingerspetsar till vänstra, så från kjässan till foten till sist från nacken längs ryggen mellan benen till hakan. På en sopskuffel lades några eldglöder på dem ströddes ett av pulverpaketet så att det började ryka. Då skulle skuffeln hållas fram för honom och den som rökade skulle säga, spotta nu ut din sjukdom, han skulle då svara, ja jag spottar ut min sjukdom, detta skulle upprepas tre gånger. Sedan skulle garnvändan läggas på glöderna och kastas i elden. Mannen skulle sedan sovas i lakanet och sova i det över vatten han fick inte tala förrän han sover.

Ursfusen fick själv uttälta ceremonien, jag hade haft svårt att hålla mig allvarsam.

Barnen och jag sutto i rummet bredvid och hörde allt de sade, Barnen skrattade och det gjorde jag med.

Första gången var mannen viljelös så då gjorde han. Men hon befallde honom. Konstigt nog var det som om han blivit klarare i huvudet innan andra gången och började smäcka att det, men gjorde det ändå. Men tredje gången hade han fått igen sin vilja och det var omöjligt att få honom att vara med om sådana dumheter. Senare kom han på riktig bärda nstallt.

En god vän till mig en ung fru hade förfärlig nervbark i ansiktet och hade sökt mycket för det utan resultat. Hon sökte då fröken Ekberg och för henne gjorde det nytta. Men det var inte så många konstter som det förut omtalade. Hon fick en del torkade blommar att röka med och över den rökelsen skulle hon sitta en halv timma med lakan över sig. Sedan skulle också hon sova i lakanet och inte tala förrän hon sover. Rökelsen skulle hållas ut med binden. Efter ~~tre~~ timmar skulle hon ^{ha} medicin som hon ordinerat. Detta skulle upprepas 3 kvällar å 2 ad.

Parkabloss, brukas just inte så mycket här, åtminstone inte på samma sätt som förr, då det var tradition till ungdommens förskötsel. Nu är det, om det är något ris eller brate som de vill bli av med, så blåsar de upp det parkarton.

J U F-föreningen har dock försökt ta upp den gamla traditionen med parkabloss och majell på sin tomt men det har visst inte blivit önskvärd tillblutning. Ungdommen nu vill ha finare lokaler och musik än som kan åstadkommas ute i det fria. Liknande är det med Majsjungning visst spjungs det om ägg valborgsmessearton, men det är oftast några pojkar som spjunga och sedan dela förtjenden. Man hör inte att det göres äggagille som förr. Jag minns ^{mijn} i barndom hur ungdomen gick och björg och där som var ungdom följde de med. Sedan hade de äggagille hos någon som upplät lokal, teakteringen var kaffe och kakor samt äggfödder överlag, samt dans efter harmonika.

1848 år har jag varit bosatt i Hous och på den tiden har stora förändringar skett. Det första året vi bodde här fanns inget postkontor i Hous utan det lyste under Västra Karup, jag minns också här det var gående post från Biskops till Västra Karup Torekov och Hous. Det var först vid Västhusbanans tillkomst som det blev daglig körande post från Greve till Västra Karup och Torekov med anhalt vid Hous. Genom folkskollära re. Malmströms energiska stävande blev det postkontor i Hous 1893, vars föreståndare har varit i över 40 år. Folkskollärare Söderman har stått i spetsen för bildandet av Hous bockenbibliotek och Hembyggsförening. Dessutom har det bildats en del andra föreningar såsom Gymnastik, Kristlig ungdomsförening, J. U. F., S. O. G. T. Ungsvenskarna S. & U. och nu till sist Röda Korset och Lotta-förening samt Hemvärnet. Så nog är det bps satsning för såväl äldre som ungdomen.

Inte himmes det med handarbetsavtar som vi hade i vår ungdom. Inte håller med så mycket inomhusarbete. Skede man dunkat i en väv hela dagen hade man haft Gymnastik nog. Det fans ju inte håller möjlighet att fara ikring så när man skulle gå bort man skulle. Ungdomen av idag bet ju inte av att gå, det är ju bil eller cykel bort de skola hem. Offitt hem är splittrat för länge sen, föräldrar och en del syskon äro döda. För 30 år sedan fick jag byggt mitt hvarande hem på en stenbacke, men härligt läge intill skog med utsikt över stråtteget. Med mycken möda och bekymmer har jag fått rödjat och odlat, och har nu min lilla trädgårdstäp-
pa med rätt mycke bär och frukt. Också tillfreds-
ställelsen att ha odlat någon liten bit av beriges jord.
Blir det besvärligt någon gång får man ta av signatur.
"Gösta's" universal meddeln. En handfull Gipsa prima
god, och själf förtrostan några droppar. En stor ry-
pa stäladmod, och gott humör. Sa i koppar.